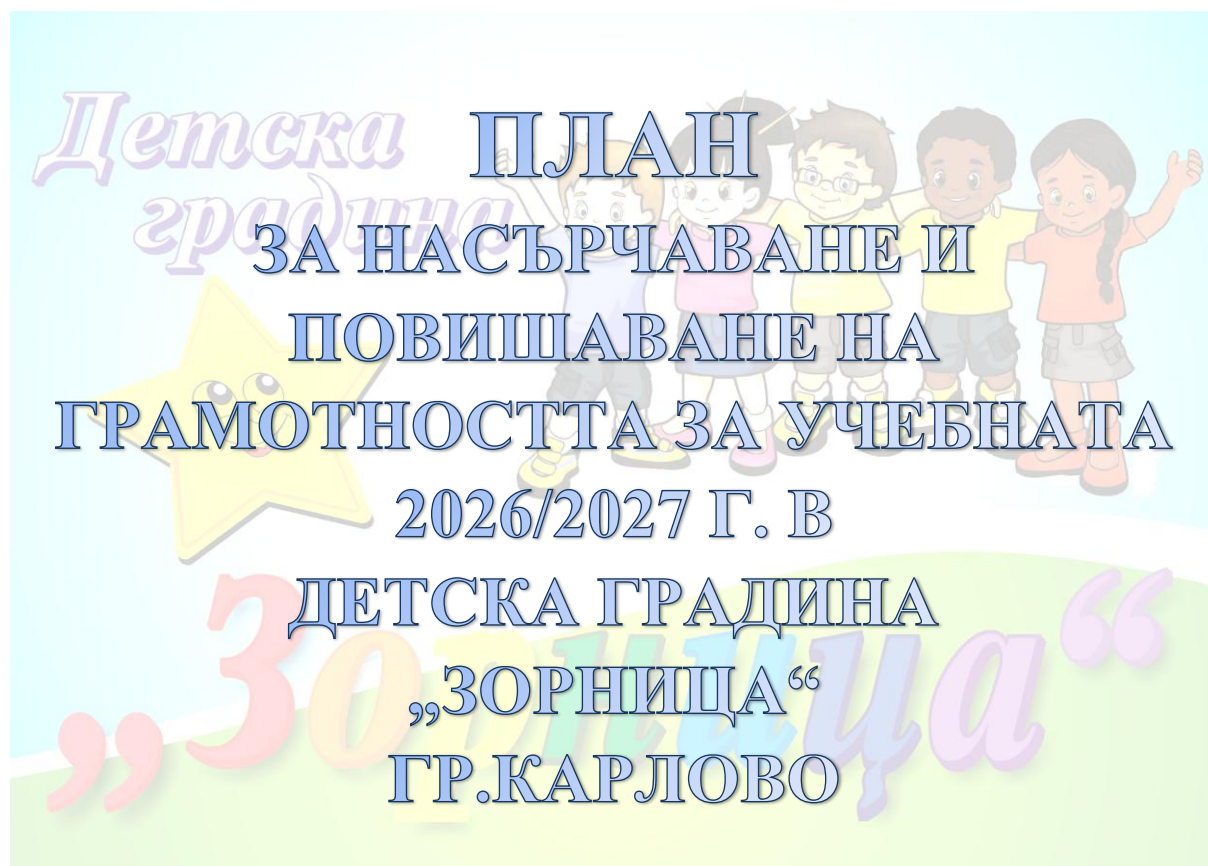

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА“-ГР.КАРЛОВО
град Карлово, област Пловдив, ул. „Добри войвода“ № 2, тел. 0893343690
mail:info-1600561@edu.mon.bg

DIMITRINA GANCHEVA
ANDREEVA
Digitally signed by
DIMITRINA GANCHEVA
ANDREEVA
Date: 2026.09.15
16:21:05 +03'00'

Утвърждавам:.....
Със Заповед № РД-10-14-14/15.09.2026 г.
Димитрина Андреева,
Директор на ДГ „Зорница“ – гр. Карлово

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предучилищното образование е първият значим етап в изграждането на основите на грамотността и комуникативната компетентност на детето. В периода от ранна детска до предучилищна възраст се формират базови умения и нагласи, които имат съществено значение за последващото успешно обучение в училище.

Грамотността в детската градина не се ограничава единствено до началните умения за четене и писане. Тя включва развитие на устната реч, активния и пасивния речник, уменията за слушане и разбиране, разказване, общуване, изразяване на мнение, задаване на въпроси, създаване и възприемане на текстове, интерес към книгата и положително отношение към четенето.

Особено значение имат ежедневните ситуации на общуване, играта, приказките, стихотворенията, песните, драматизацията, изобразителното и музикалното творчество, наблюдението, експериментирането и практическите дейности.

Планът за насърчаване и повишаване на грамотността в ДГ „Зорница“ – гр. Карлово е насочен към всички възрастови групи и отчита индивидуалните възможности, интереси и потребности на децата.

Основен акцент се поставя върху създаването на езиково богата, стимулираща и достъпна среда, в която децата имат възможност ежедневно да слушат, разговарят, задават въпроси, разказват, разглеждат и създават книги и други текстови продукти.

Планът е част от цялостната политика на ДГ „Зорница“ за повишаване качеството на предучилищното образование и е свързан с дейностите по Стратегията за развитие на детската градина за периода 2025–2030 г.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ

Създаване на устойчива и стимулираща среда за развитие на ранната грамотност, езиковата и комуникативната компетентност на децата от 2 до 7 години и формиране на положително отношение към книгата, четенето и ученето.

III. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Развитие на речевите и комуникативните умения на децата.
2. Обогащаване на активния и пасивния речник.
3. Развитие на уменията за слушане и разбиране на художествен и нехудожествен текст.
4. Формиране на интерес към книгите, приказките и четенето.
5. Развитие на уменията за разказване, преразказване и създаване на кратки устни текстове.
6. Формиране на начални умения за фонологична осъзнатост – звук, сричка, рима, дума.
7. Развитие на предпоставките за успешно овладяване на четенето и писането.
8. Насърчаване на детското творчество чрез създаване на собствени истории, книги, илюстрации и драматизации.
9. Осигуряване на равен достъп до езиково и литературно образование за всички деца.
10. Подкрепа на деца, чийто майчин език е различен от българския.
11. Прилагане на подходи, съобразени с потребностите на децата със специални образователни потребности.
12. Активно включване на родителите в развитието на езиковите и читателските умения на децата.

13. Повишаване професионалната компетентност на педагогическите специалисти в областта на ранната грамотност.
14. Развитие на партньорства с библиотеки, училища, културни институции и други организации.

IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Създаване на богата езикова и литературна среда във всички групи.
2. Осигуряване на свободен и постоянен достъп до детски книги и подходящи печатни материали.
3. Ежедневно включване на дейности за слушане, разговор, разказване и работа с текст.
4. Стимулиране на интереса към книгите чрез разнообразни игрови и творчески дейности.
5. Използване на приказката и художествения текст като средство за развитие на речта, въображението, емоционалната интелигентност и социалните умения.
6. Развитие на уменията за задаване и отговаряне на въпроси.
7. Развитие на уменията за последователно представяне на преживяване, случка или история.
8. Използване на драматизация, куклен театър, ролеви игри и театрални етюди.
9. Насърчаване на децата да създават собствени истории и книги.
10. Подкрепа на децата с езикови затруднения чрез индивидуален и диференциран подход.
11. Организиране на инициативи за обмен и даряване на книги.
12. Активно включване на родителите в четенето и литературните инициативи.
13. Насърчаване на междугруповото взаимодействие чрез четене от по-големи за по-малки деца.
14. Използване на дигитални ресурси като допълващ инструмент за развитие на грамотността.
15. Проследяване на напредъка на децата и анализиране на резултатите.

V. ПРИНЦИПИ

При изпълнение на плана се прилагат следните принципи:

- **достъпност** – всяко дете има достъп до книги, текстове и езикови дейности;
- **равнопоставеност** – всички деца получават възможност за участие;
- **индивидуален подход** – отчитане на възрастта, възможностите и потребностите;
- **приобщаване** – активно участие на деца с различни образователни потребности;
- **партньорство** – сътрудничество между детска градина, семейство и общност;
- **приемственост** – връзка между предучилищното и училищното образование;
- **учене чрез игра** – използване на игрови и интерактивни методи;
- **практическа насоченост** – учене чрез преживяване и реални ситуации;
- **творчество и инициативност** – стимулиране на детското въображение;
- **устойчивост** – превръщане на четенето в ежедневна практика.

VI. ЕЗИКОВО БОГАТА СРЕДА

Във всяка група се създава среда, която насърчава ежедневното общуване и интереса към книгите.

Предвижда се:

- обособяване на библиотечен/литературен кът;
- постоянно обогатяване на библиотеката;
- свободен достъп до книги, енциклопедии, списания и подходящи образователни материали;
- изложба на любими книги;
- „Книга на седмицата“;
- „Приказка на деня“;
- „Дума на деня“;
- табла с детски творби;
- детски авторски книжки;
- кутия за размяна на книги;
- кът за разказване и драматизация;
- използване на илюстрации и карти за създаване на истории.

VII. НАСЪРЧАВАНЕ НА ЧЕТЕНЕТО

Четенето и слушането на художествен текст се превръщат в естествена част от ежедневието на децата.

Учителите:

- четат ежедневно подходящи за възрастта произведения;
- предоставят възможност на децата да избират книги;
- обсъждат съдържанието и героите;
- насърчават задаването на въпроси;
- провокират децата да предвиждат развитието на историята;
- сравняват различни герои и постъпки;
- насърчават децата да променят края на приказката;
- създават условия за преразказ и свободно разказване;
- използват драматизация и ролеви игри;
- включват родители и гости в четенето.

VIII. РОЛЯ НА УЧИТЕЛЯ И РОДИТЕЛЯ

Учителят и родителят са важни модели за изграждане на положително отношение към книгата.

Възрастните:

- четат на детето;
- разговарят с него за прочетеното;
- задават въпроси;
- насърчават детето да разказва;
- оставят детето да избира книги;
- посещават библиотека;
- подаряват и разменят книги;
- създават спокойна среда за четене;
- насърчават любопитството;
- приемат грешките като част от ученето;
- отделят време за съвместно четене.

Особено внимание се отделя на качеството на взаимодействието, а не само на броя прочетени книги.

IX. ДЕЙНОСТИ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

№	Дейност	Отговорници	Срок
1	„Книжни изненади“ – създаване и обогатяване на библиотечни кътове във всички групи	Учители	Постоянен
2	„Вълшебството на книжките“ – табло с любими книги и послания от родители	Учители, родители	Октомври 2026 г.
3	„Книга на седмицата“ – представяне на любима детска книга	Учители	Постоянен
4	„Дума на деня“ – обогатяване на речниковия запас	Учители	Постоянен
5	Участие в Националната седмица на четенето с разнообразни инициативи	Учители	Октомври 2026 г.
6	„Маратон на четенето“ – родители, учители и гости четат на децата	Учители, родители	През годината
7	„Приказен родител гост“ – родители представят любима книга или приказка	Учители, родители	Постоянен
8	„Бабо, разкажи ми...“ – срещи с баби и дядовци за разказване на приказки и спомени	Учители, родители	Постоянен
9	„Подари/размени любима книжка“	Учители, родители	Постоянен
10	„Детска библиотека“ – даряване на книги от родители и деца	Учители, родители	Февруари–април
11	„Да се запознаем с професията библиотекар“	Директор, учители	Март 2027 г.
12	„По следите на приказните герои“ – посещение на детския отдел на библиотеката	Учители на подготвителните групи	Април 2027 г.
13	„Познай приказката“ – разпознаване на приказки по откъси, герои и предмети	Учители	Март–април
14	„Моята любима приказка“ – рисуване и илюстриране	Учители	През годината
15	„Аз съм автор“ – създаване на детски книжки и истории	Учители	През годината
16	„Приказка без край“ – децата измислят продължение на позната история	Учители	През годината
17	Куклени етюди и драматизации	Учители	През годината
18	Групова апликация „Моите любими приказни герои“	Учители	Март–април
19	„Карнавал на приказните герои“ – драматизация и представяне на любими приказки	Учители, родители, партньори	Май 2027 г.
20	Междугрупово четене – по-големите деца четат/разказват на по-малките	Учители	През годината
21	Съвместни литературни работилници с родители	Учители, родители	През годината
22	Изложба „Моята любима книга“	Учители, деца	Април 2027 г.
23	„Книгата оживява“ – драматизация, куклен театър или театрален етюд	Учители	През годината

24	Дейности за фонологична осъзнатост – рими, срички, звукове и думи	Учители	Постоянен
25	Индивидуална подкрепа за деца с езикови и комуникативни затруднения	Учители, специалисти	Постоянен
26	Дейности за подкрепа на деца, чийто майчин език е различен от българския	Учители	Постоянен
27	Квалификационни дейности за педагогическите специалисти по теми, свързани с ранната грамотност	Директор, учители	През годината
28	Анкетно проучване сред родителите относно читателските навици на децата	Работна група	Май 2027 г.
29	Анализ на резултатите от дейностите по насърчаване на грамотността	Директор, учители	Юни 2027 г.
30	Отчитане изпълнението на плана и планиране на последващи мерки	Директор, педагогически съвет	Юни–юли 2027 г.

X. НАЦИОНАЛНА СЕДМИЦА НА ЧЕТЕНЕТО

В рамките на Националната седмица на четенето се организира тематична поредица от дейности, адаптирани към възрастта на децата.

Първи ден – „Моята любима детска книжка“

- представяне на любими книги;
- четене на откъси;
- разглеждане на илюстрации;
- големите деца гостуват на малките;
- игра „Познай приказката“.

Втори ден – „Език свещен на моите деди“

- стихотворения и приказки от български автори;
- запознаване с български народни приказки;
- песни и гатанки;
- представяне на български литературни герои.

Трети ден – „Маратон на четенето“

- родители и гости четат приказки;
- четене във всички групи;
- „Приказен родител гост“;
- споделяне на любими семейни книги.

Четвърти ден – „Работилница за творчески разкази“

- създаване на приказка по картини;
- измисляне на герой;
- създаване на различен край;
- рисуване на илюстрации;
- създаване на обща групова книжка.

Пети ден – „Детска библиотека“

- представяне на библиотеките в групите;
- изложба на детски книги;
- представяне на дарените книги;
- размяна на книги;
- връчване на символични грамоти на активни участници.

XI. ПАРТНЬОРСТВО С РОДИТЕЛИТЕ

За ефективното развитие на грамотността се предвиждат:

- родителски срещи на литературна тематика;
- индивидуални консултации;
- съвместно четене;
- даряване и размяна на книги;
- посещения на библиотека;
- участие на родители в литературни празници;
- „Приказан родител гост“;
- „Бабо, разкажи ми...“;
- създаване на семейни книжки;
- анкети за установяване на читателските навици;
- предоставяне на идеи за домашни езикови игри.

XII. ПРИОБЩАВАЩА ГРАМОТНОСТ

Дейностите за насърчаване на грамотността се организират така, че да осигуряват участие на всяко дете.

При работа с деца със СОП и деца с езикови затруднения се използват:

- кратки и ясни инструкции;
- визуална подкрепа;
- илюстрации;
- пиктограми;
- предмети и нагледни материали;
- повторение;
- игрови упражнения;
- индивидуално темпо;
- адаптирани текстове;
- драматизация;
- музика и движение.

За децата, чийто майчин език е различен от българския, се създават допълнителни възможности за обогатяване на речниковия запас и активно участие в комуникативни ситуации.

XIII. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Педагогическите специалисти повишават компетентностите си чрез:

- вътрешна квалификация;
- външни обучения;

- обмен на добри практики;
- открити педагогически практики;
- методически срещи;
- споделяне на ефективни техники за работа с текст;
- използване на съвременни подходи за ранна грамотност;
- работа с деца с езикови затруднения;
- използване на дигитални образователни ресурси.

XIV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на учебната 2026/2027 г. се очаква:

1. Да се повиши интересът на децата към книгите и четенето.
2. Да се обогати активният и пасивният речник.
3. Да се подобрят уменията за слушане и разбиране.
4. Да се развият уменията за разказване и преразказване.
5. Да се подобри способността за изразяване на мнение и задаване на въпроси.
6. Да се развие фонологичната осъзнатост.
7. Да се повишат предпоставките за успешно ограмотяване в училище.
8. Да се увеличи броят на децата, които проявяват самостоятелен интерес към книги.
9. Да се обогатят библиотечните кътове в групите.
10. Да се увеличи участието на родителите.
11. Да се развият уменията за работа в екип и съвместно създаване на литературни продукти.
12. Да се осигури по-добра подкрепа за деца с езикови затруднения и СОП.
13. Да се повиши професионалната компетентност на педагогическите специалисти.
14. Да се разширят партньорствата с библиотеката, училищата и културните институции.

XV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Изпълнението на плана се проследява чрез:

- брой проведени инициативи;
- брой участващи деца;
- брой участващи родители;
- брой дарени и разменени книги;
- брой създадени детски книжки и литературни продукти;
- брой проведени срещи с родители;
- брой посещения на библиотека;
- брой драматизации и театрални етюди;
- резултати от педагогическата диагностика;
- наблюдение на речевото развитие;
- резултати от анкетното проучване сред родителите;
- обратна връзка от педагогическите специалисти;
- резултати от вътрешния мониторинг.

XVI. МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ

Контролът и мониторингът по изпълнение на плана се осъществяват от директора и педагогическите специалисти.

Проследява се:

- изпълнението на планираните дейности;
- активността на децата;
- участието на родителите;
- ефективността на използваните методи;
- напредъкът на децата;
- необходимостта от допълнителни мерки.

В края на учебната година се изготвя анализ на резултатите от изпълнението на плана, който се представя пред педагогическия съвет и служи като основа за планиране на дейностите през следващата учебна година.

XVII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящият план е отворен документ и при необходимост може да бъде актуализиран съобразно:

- установените потребности на децата;
- резултатите от педагогическата диагностика;
- резултатите от мониторинга;
- предложенията на педагогическите специалисти;
- предложенията на родителите;
- възможностите за партньорство;
- национални и регионални инициативи в областта на грамотността.

Устойчивото насърчаване на грамотността се разглежда като **ежедневен процес**, а не като дейност, ограничена до отделни кампании или празници. Водещо значение има създаването на среда, в която книгата, разговорът, приказката, играта и творчеството са естествена част от живота на детето.

Планът е приет с решение на Педагогическия съвет с Протокол № 6 / 11.09.2026 г.

Директор на ДГ „Зорница“ – гр. Карлово:
Димитрина Андреева